

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 1 Οκτωβρίου 2020

Αναγκαίος ο έλεγχος καταλληλότητας της εποπτείας που ασκεί η ΕΕ στις κρατικές ενισχύσεις προς τράπεζες, δηλώνουν οι ελεγκτές

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαθέτει τις νομικές εξουσίες και τους πόρους που χρειάζονται για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Ωστόσο, δεν ήταν πάντοτε σε θέση να τις αξιοποιήσει στο μέγιστο δυνατό βαθμό, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ). Το διάστημα μεταξύ 2013 και 2018 σημειώθηκαν αδυναμίες τόσο στην αξιολόγηση της συμβατότητας όσο και στην παρακολούθηση των επιδόσεων. Επιπλέον, ενώ οι κανόνες για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων ήταν εν γένει διατυπωμένοι με σαφή και απλό τρόπο, δεν είχαν τροποποιηθεί από το 2013, παρά τη δραστική μεταβολή των συνθηκών. Ως εκ τούτου, οι ελεγκτές ζητούν την επαναξιολόγηση των ισχυόντων κανόνων.

Η δημόσια χρηματοδοτική στήριξη απαγορεύεται εν γένει από το δίκαιο της ΕΕ. Ωστόσο, μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-2008, σημειώθηκε πρωτοφανής αύξηση των κρατικών ενισχύσεων προς τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, καθώς κρίθηκε αναγκαίο να περιοριστεί η απειλή που συνιστούσαν οι τράπεζες για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Έκτοτε, η ΕΕ έχει υποβάλει σε σημαντικές μεταρρυθμίσεις το πλαίσιο της για τον χρηματοπιστωτικό τομέα, με σκοπό να αποτραπεί η ανάγκη διάσωσης τραπεζών στο μέλλον. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν περιπτώσεις τραπεζών που χρηματοδοτούνται με πόρους των φορολογουμένων. Καθήκον της Επιτροπής είναι να αξιολογήσει τη συμβατότητα των μέτρων αυτών με την εσωτερική αγορά της ΕΕ. Οι ελεγκτές εξέτασαν κατά πόσον, από την έγκριση της νέας τραπεζικής ανακοίνωσης τον Αύγουστο του 2013 έως το τέλος του 2018, ο έλεγχος της Επιτροπής ήταν κατάλληλος, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι κρατικές ενισχύσεις είχαν εξαιρετικό χαρακτήρα και περιορίζονταν στο ελάχιστο αναγκαίο, όπως απαιτείται από τις Συνθήκες της ΕΕ.

«Σε σύγκριση με τον απόηχο της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2007-2008, οι συνθήκες έχουν σαφώς αλλάξει, ακόμη και αν ληφθεί υπόψη η εξελισσόμενη κρίση της COVID-19. Το κανονιστικό πλαίσιο έχει ενισχυθεί σημαντικά, καθιστώντας τις τράπεζες ανθεκτικότερες και μειώνοντας την ανάγκη να βασίζονται στη στήριξη των φορολογουμένων. Εν τω μεταξύ, υπάρχει ο

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

αναγνωρισμένος στόχος να επιδιωχθεί ένας πιο ολοκληρωμένος τραπεζικός τομέας στην ΕΕ», δήλωσε ο Mihails Kozlons, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Ως εκ τούτου, καλούμε την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο εξορθολογισμού των κρατικών ενισχύσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα, όσον αφορά τόσο τους κανόνες όσο και τις πρακτικές».

Συνολικά, οι ελεγκτές αναγνωρίζουν ότι η ΕΕ ανέπτυξε κατάλληλα μέσα και εξασφάλισε τις ενδεδειγμένες εξουσίες για τον αποτελεσματικό έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων προς τις τράπεζες. Η Επιτροπή διέθεσε τους απαραίτητους πόρους και εμπειρογνώσια, ενώ καθιέρωσε ένα ισχυρό πλαίσιο δεοντολογίας. Καθιέρωσε επίσης σχετικές διεργασίες, οι οποίες τηρούνταν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων σχετικά με τη διεκπεραίωση των υποθέσεων. Ωστόσο, ορισμένες φορές οι διαδικασίες ήταν υπερβολικά χρονοβόρες και δεν ήταν πάντοτε απόλυτα διαφανείς, κυρίως λόγω της εκτεταμένης χρήσης άτυπων επαφών πριν από την κοινοποίηση.

Οι ελεγκτές έκριναν γενικά ορθά διατυπωμένους και σαφείς τους κανόνες για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Οι Συνθήκες της ΕΕ επιτρέπουν κατ' εξαίρεση τη δημόσια στήριξη των τραπεζών για την αποκατάσταση σοβαρών διαταραχών στην οικονομία ενός κράτους μέλους. Ωστόσο, οι κανόνες της ΕΕ δεν καλύπτουν το σημείο αυτό με απόλυτη σαφήνεια και δεν ορίζουν τι συνιστά σοβαρή διαταραχή, όπως επισημαίνουν οι ελεγκτές. Παρατήρησαν επίσης ότι η Επιτροπή δεν έθετε υπό αμφισβήτηση τους ισχυρισμούς των κρατών μελών ότι υπήρχε απειλή για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα σε μεμονωμένες περιπτώσεις. Επιπλέον, μολονότι η Επιτροπή επέβαλλε μέτρα που αποσκοπούσαν στον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, δεν ανέλυε τις πραγματικές επιπτώσεις κάθε μέτρου στον ανταγωνισμό. Πέραν τούτου, οι δείκτες επιδόσεων της Επιτροπής δεν ήταν απολύτως κατάλληλοι για τον επιδιωκόμενο σκοπό, καθώς δεν αποτύπωναν πάντοτε τις εργασίες της, αντικατοπτρίζοντας αντ' αυτού εξωτερικούς παράγοντες που εξέφευγαν του ελέγχου της.

Τέλος, οι ελεγκτές εκφράζουν τη λύπη τους για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν είχε αξιολογήσει δεόντως τους κανόνες της για την αντιμετώπιση της κρίσης από το 2013. Κατά συνέπεια, οι κανόνες παρέμειναν αμετάβλητοι παρά την αναθεώρηση του κανονιστικού πλαισίου (συμπεριλαμβανομένου του γεγονότος ότι η οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών περιόρισε τις δυνατότητες χορήγησης ενισχύσεων σε τράπεζες χωρίς την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας) και το σημαντικά βελτιωμένο οικονομικό και χρηματοπιστωτικό κλίμα (προ πανδημίας της COVID-19). Ως εκ τούτου, υπάρχει κίνδυνος οι ισχύοντες ενωσιακοί κανόνες να μην ευθυγραμμίζονται πλέον με τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, προειδοποιούν οι ελεγκτές.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω και προκειμένου να εξορθολογιστεί ο έλεγχος που ασκεί η ΕΕ στις κρατικές ενισχύσεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα, οι ελεγκτές καλούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να αξιολογήσει έως το 2023 κατά πόσον οι ισχύοντες κανόνες εξακολουθούν να είναι κατάλληλοι και να τους τροποποιήσει, εφόσον κριθεί αναγκαίο·
- να ενισχύσει περαιτέρω τη συμμόρφωση με τις εσωτερικές διεργασίες και τις βέλτιστες πρακτικές· και
- να βελτιώσει τη μέτρηση των επιδόσεών της.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαγορεύει εν γένει τις κρατικές ενισχύσεις, εκτός εάν αυτές δικαιολογούνται για λόγους γενικής οικονομικής ανάπτυξης ή από σαφώς καθορισμένες εξαιρετικές περιστάσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει την αποκλειστική

αρμοδιότητα να υποβάλλει σε έλεγχο τις κρατικές ενισχύσεις. Στόχος της είναι να διασφαλίζει την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς μέσω της προστασίας του ανταγωνισμού από τυχόν στρέβλωση της αγοράς από τα κράτη μέλη.

Η ειδική έκθεση 21/2020, με τίτλο «Έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων προς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στην ΕΕ: αναγκαία η διενέργεια ελέγχου καταλληλότητας», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.

Ο εν προκειμένω έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των [εργασιών του ΕΕΣ σχετικά με τη χρηματοπιστωτική και οικονομική διακυβέρνηση](#). Συμπληρώνει τις ήδη δημοσιευθείσες εκθέσεις του σχετικά με τη χρηματοοικονομική εποπτεία και την πολιτική ανταγωνισμού.

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως στα εθνικά κοινοβούλια, σε παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και σε εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις μας υλοποιούνται.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έλαβε το ΕΕΣ στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας της COVID-19 θα βρείτε [εδώ](#).

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη έκθεση

Vincent Bourgeois – vincent.bourgeois@eca.europa.eu

τηλ.: (+352) 4398 47502 / κιν.: (+352) 691 551 502